

MODEL ODPOWIEDZI

Analiza i interpretacja wiersza Zbigniewa Herberta *Do Marka Aurelego*.

I. ROZWINIĘCIE TEMATU (można uzyskać maksymalnie 22 punkty)

Wstępne rozpoznanie całości	Punktacja:
1. wiersz o łączności z tradycją (o dziedzictwie wartości),	1
2. wiersz o człowieczeństwie,	1
3. wiersz o heroizmie bez nagrody.	1
Adresat	
4. Marek Aureliusz – antyczny rzymski cesarz – filozof,	1
4.1. starożytny intelektualista żyjący w świecie ksiąg,	1
4.2. klasyk, stoik przywiązany do uniwersalnych wartości,	1
4.3. samotny, otoczony przez barbarzyńców.	1
Nadawca	
5. współczesny intelektualista,	1
5.1. związany z tradycją antyczną,	1
5.2. solidaryzujący się z postawą adresata (zaimek „nam”, zwrot „podaj rękę”),	1
5.3. odpowiedzialny za spuściznę,	1
5.4. świadomy kruchości ludzkiego istnienia.	1
Ukształtowanie wypowiedzi	
6. budowa stroficzna,	1
7. liryka zwrotu do adresata,	1
7.1. liryka refleksyjna (filozoficzna),	1
8. sytuacja liryczna: refleksja związana z lekturą pism Marka Aureliusza, prowadząca do dialogu z tradycją,	1
9. formy monologu lirycznego: apostrofa (funkcja tytułu), rozważania filozoficzne,	1
10. świat adresata:	
10.1. zagrożony przez barbarzyńców („obca mowa”, „barbarzyński okrzyk”...),	1

10.2. zalewany przez ciemność, żywioł,	1
10.2.1. motyw lampy rozumianej jako metafora światła, jasności, klasycznego ładu,	1
10.3. zagrożony lękiem, kruchy, wątpy,	1
10.4. skazany na zagładę (czasowniki: „zburzy”, „runą”...),	1
10.4.1. metafora „srebrne larum gwiazd” jako głos trwogi, zapowiedź zagłady.	1
10.5. świat ludzkich wartości („ludzki ład”),	1
11. obraz człowieka:	
11.1. bezradny, zalękniony, kruchy, drżący,	1
11.2. nie mający w niczym oparcia („zdradzi nas...”),	1
11.3. opowiadający się za wartościami uniwersalnymi: godnością, odpowiedzialnością,	1
11.4. obarczony związkiem z przeszłością, ciężarem spuścizny („wlec za sobą cień poległych”).	1
 Wykorzystanie kontekstów	
12. historia starożytna,	1
13. filozofia – stoicyzm,	1
14. twórczość Zbigniewa Herberta,	1
15. „Myśli” Pascala.	1
 Podsumowanie	
16. pełne podsumowanie (dostrzeżenie w wierszu dialogu z tradycją, wynikającego z refleksji po lekturze pism Marka Aureliusza, dotyczącego człowieczeństwa i świata ludzkich wartości, które ocalać trzeba wbrew zalewowi barbarzyństwa),	4
17. częściowe podsumowanie (dostrzeżenie dialogu człowieka współczesnego z tradycją, dotyczącego świata ludzkich wartości),	(2)
18. próba odczytania przesłania wiersza.	(1)

II. KOMPOZYCJA (3 punkty)

- podporządkowana zamysłowi funkcjonalnemu wobec tematu, spójna wewnątrznie, przejrzysta i logiczna; pełna konsekwencja w układzie graficznym, 3
- uporządkowana wobec przyjętego kryterium, spójna; graficzne wyodrębnienie

głównych części. 1

III. STYL (3 punkty)

- jasny, żywy, swobodny, zgodny z zastosowaną formą wypowiedzi; urozmaicona leksyka, 3
- zgodny z zastosowaną formą wypowiedzi, na ogół jasny; wystarczająca leksyka. 1

IV. JĘZYK (12 punktów)

- język w całej pracy komunikatywny, poprawna, urozmaicona składnia, poprawne: słownictwo, frazeologia, fleksja, interpunkcja i ortografia, 12
- język w całej pracy komunikatywny, poprawne: składnia, słownictwo, frazeologia i fleksja, w większości poprawne ortografia (naruszenie normy w zakresie błędów drugorzędnych) i interpunkcja, 9
- język w całej pracy komunikatywny, poprawna fleksja, w większości poprawne składnia, słownictwo, frazeologia, ortografia (sporadyczne błędy różnego stopnia) i interpunkcja. 5

V. SZCZEGÓLNE WALORY PRACY 0 – 4

Opracowała mgr Agnieszka Gołębiwska